

Koncert noworoczny "Niedzwickich Artystów"

Aktualny rozkład jazdy na trasie Niedzwica Duża - Bełżyce

Filip Suchański trzykrotnym złotym medalistą Mistrzostw Polski Juniorów!

Uchwały Rady Gminy

28 grudnia 2023 roku odbyła się LXXIV Sesja Rady Gminy Niedzwica Duża, podczas której podjęto:

1. Uchwałę nr LXXIV/419/23 Rady Gminy Niedzwica Duża w sprawie zamiaru przekształcenia Przedszkola im. Janusza Korczaka w Niedzwicy Dużej;
2. Uchwałę nr LXXIV/420/23 Rady Gminy Niedzwica Duża w sprawie zmiany uchwały w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów;
3. Uchwałę nr LXXIV/421/23 Rady Gminy Niedzwica Duża w sprawie określenia warunków sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych;
4. Uchwałę nr LXXIV/422/23 Rady Gminy Niedzwica Duża w sprawie wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach pożarniczych lub ćwiczeniach pożarniczych;
5. Uchwałę nr LXXIV/423/23 Rady Gminy Niedzwica Duża w sprawie zmiany uchwały budżetowej gminy na 2023 rok;
6. Uchwałę nr LXXIV/424/23 Rady Gminy Niedzwica Duża w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej;
7. Uchwałę nr LXXIV/425/23 Rady Gminy Niedzwica Duża w sprawie uchwały budżetowej gminy na 2024 rok;
8. Uchwałę nr LXXIV/426/23 Rady Gminy Niedzwica Duża w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej.

24 stycznia 2024 r. podczas LXXV Sesji Rady Gminy radni podjęli:

1. Uchwałę nr LXXV/427/24 Rady Gminy Niedzwica Duża w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Lubelskiemu;
2. Uchwałę nr LXXV/428/24 Rady Gminy Niedzwica Duża w sprawie udzielenia pomocy finansowej

Powiatowi Lubelskiemu;

3. Uchwałę nr LXXV/429/24 Rady Gminy Niedzwica Duża w sprawie zmiany uchwały budżetowej gminy na 2024 rok;
4. Uchwałę nr LXXV/430/24 Rady Gminy Niedzwica Duża w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej;
5. Uchwałę nr LXXV/431/24 Rady Gminy Niedzwica Duża w sprawie planu pracy Komisji Samorządności, Spraw Społecznych i Obywatelskich na rok 2024;
6. Uchwałę nr LXXV/432/24 Rady Gminy Niedzwica Duża w sprawie planu pracy Komisji Oświaty, Kultury i Sportu na rok 2024;
7. Uchwałę nr LXXV/433/24 Rady Gminy Niedzwica Duża w sprawie planu pracy Komisji Rewizyjnej na rok 2024;
8. Uchwałę nr LXXV/434/24 Rady Gminy Niedzwica Duża w sprawie planu pracy Komisji Gospodarki Komunalnej, Ładu Przestrzennego i Rolnictwa na rok 2024;
9. Uchwałę nr LXXV/435/24 Rady Gminy Niedzwica Duża w sprawie planu pracy Komisji Budżetowej na rok 2024;
10. Uchwałę nr LXXV/436/24 Rady Gminy Niedzwica Duża w sprawie planu pracy Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Niedzwica Duża na rok 2024.

Informujemy, że z pełną treścią uchwał można zapoznać się na stronie internetowej Urzędu Gminy Niedzwica Duża w zakładce Prawo lokalne/Uchwały Rady Gminy.

Komunikujemy również, że treści projektów uchwał, nad którymi będą obradować radni podczas sesji, z wyprzedzeniem publikowane są na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy w zakładce: projekty aktów prawa lokalnego.

Jednostka OSP Strzeszkowice Duże bogatsza o nowy sprzęt

8 grudnia 2023 roku w Komendzie Powiatowej PSP w Rykach odbyła się uroczysta zbiórka z okazji przekazania przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie pojazdów typu quad z przyczepami dla 39 jednostek OSP z powiatu lubartowskiego, lubelskiego, puławskiego, ryckiego i łukowskiego.

Miło Nam poinformować, że quad POLARIS wraz z przyczepą transportową i wyposażeniem otrzymała także jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej ze Strzeszkowic Dużych. Wartość 1 Quada z przyczepką i wyposażeniem wynosi 80 600 zł. Łączna wartość przekazanych 39 quadów wyniosła 3 143 400 zł.

Sprzęt zakupiony został przez Komendę Wojewódzką PSP w Lublinie w ramach projektu pn. „Dostosowanie Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na terenie województwa lubelskiego do zmian klimatycznych, zmian w środowisku naturalnym oraz zagrożeń cywilizacyjnych”

w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021 – 2027, Priorytet Środowiskowy – Ochrona zasobów środowiska i klimatu.

Zdjęcie: OSP Strzeszkowice Duże

GMINA NIEDRZWICA DUŻA HARMONOGRAM WYWOZU ODPADÓW NA OKRES 01.01.2024-31.12.2024

Właściciel gospodarstwa ma obowiązek wystawienia oznakowanego pojemnika w dniu przewidzianego odbioru do godziny 8.00.

Wystawienie pojemnika po wskazanej godzinie może skutkować nie odebraniem odpadów.

miejsowość	frakcja	2024											
		styczeń	lut	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
NIEDRZWICA DUŻA - ULICE: Bazowa, Dworcowa, Kolejowa, Kraśnicka, Lubelska, Nadrzeczna, Nadstawna, Ogrodowa, Polna, Szkolna, Żabia	zmieszane Tworzywa sztuczne i metale	8	5	4	17	20	17	15	12	11	9	4	2
	BIO												
	papier szkło												
	zmieszane BIO				3	6	3	1 i 29	28	25	22		
gabaryty/ elektro				19									
NIEDRZWICA DUŻA - ULICE: Akacyjowa, Bednarzówka, Brzozowa, Górki, Krańcowa, Krzywa, Księżycowa, Leśna, Magnoliowa, Murarska, Na Stawy, Partyzancka, Piaskowa, Północna, Przerwana, Przeskok, Pszenna, Słoneczna, Stolarska, Świerkowa, Waniliowa, Wiśniowa, Wrzosa, Wyboista, Zamkowa, Żużłowa	zmieszane Tworzywa sztuczne i metale	5	2	1	18	21	18	16	13	12	10	8	6
	BIO												
	papier szkło												
	zmieszane BIO				4	7	4	2 i 30	29	26	23		
gabaryty/ elektro				20									
NIEDRZWICA DUŻA - ULICE: Bełycka, Bychawska, Cicha, Działkowa, Graniczna, Gruntowa, Nowa, Przechodnia, Przemysłowa, Sosnowa, Spokojna, Spółdzielcza, Za Torami	zmieszane Tworzywa sztuczne i metale	15	12	11	19	22	19	17	14	13	11	12	9
	BIO												
	papier szkło												
	zmieszane BIO				5	8	5	3 i 31	30	27	24		
gabaryty/ elektro				21									
RADAWCZYK (od OSP), RADAWCZYK-KOLONIA PIERWSZA, STRZESZKOWICE DUŻE, STRZESZKOWICE MAŁE, TROJACZKOWICE	zmieszane Tworzywa sztuczne i metale	12	9	8	22	23	20	18	19	16	14	15	13
	BIO												
	papier szkło												
	zmieszane BIO				8	9	6	4	1	2 i 30	25		
gabaryty/ elektro				22									

miejsowość	frakcja	2024											
		styczeń	lut	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
KRĘŻNICA JARA	zmieszane Tworzywa sztuczne i metale	22	19	18	23	24	21	19	20	17	15	18	16
	BIO												
	papier szkło												
	zmieszane BIO				9	10	7	5	2	3	1 i 28		
gabaryty/ elektro				26									
NIEDRZWICA DUŻA - ul. Widokowa RADAWCZYK (od m.Czółna do OSP), CZÓŁNA, KREBSÓWKA, MARIANKA, OSMOLICE-KOLONIA, TOMASZÓWKA, "DOŁY STRZESZKOWICKIE"	zmieszane Tworzywa sztuczne i metale	19	16	15	24	27	24	22	21	18	16	22	20
	BIO												
	papier szkło												
	zmieszane BIO				10	13	10	8	5	4	2 i 29		
gabaryty/ elektro				27									
SOBIESZCZANY, SOBIESZCZANY-KOLONIA, BORKOWIZNA, MAJDAN SOBIESZCZAŃSKI, NIEDRZWICA KOŚCIELNA-KOLONIA, WARSZAWIAKI, ZAŁUCZE	zmieszane Tworzywa sztuczne i metale	29	26	25	25	28	25	23	22	19	17	25	23
	BIO												
	papier szkło												
	zmieszane BIO				11	14	11	9	6	5	3 i 30		
gabaryty/ elektro				28									
NIEDRZWICA KOŚCIELNA, NIEDRZWICA DUŻA - ul. Miła	zmieszane Tworzywa sztuczne i metale	26	23	22	26	29	26	24	23	20	18	29	30
	BIO												
	papier szkło												
	zmieszane BIO				12	15	12	10	7	6	4 i 31		
gabaryty/ elektro				29									

Reklamacje należy zgłaszać pod numerem telefonu: 81 825 14 89

Informacje wstępne

1. Wydanie internetowe biuletynu jest do pobrania na stronie internetowej Urzędu Gminy Niedrzwica Duża oraz Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Niedrzwicy Dużej.

2. Polub naszą stronę na Facebooku! Osoby chcące być na bieżąco informowane o aktualnych wydarzeniach dotyczących naszej Gminy zapraszamy do dołączenia do grona osób śledzących profil Gminy Niedrzwica Duża na Facebooku:

www.facebook.com/GminaNiedrzwicaDuza/

GMINA NIEDRZWICA DUŻA
HARMONOGRAM ODBIORU ODPADÓW POSESJE O UTRUDNIONYM DOJĘDZIE
NA OKRES 01.01.2024- 31.12.2024

Pojemniki i worki prosimy wystawiać do godz. 8.00
 ODBIÓR ODPADÓW W GODZINACH 8.00 - 20.00

LP.	ODPADY ZMIESZANE, ODPADY SEGREGOWANE (tworzywa sztuczne i metale, szkło, papier, BIO)*	ODPADY ZMIESZANE oraz BIO	GABARYTY/ ELEKTRO	MIEJSCOWOŚĆ	ULICA	NR POSESJI	
1.	2024-01-05	2024-04-05	2024-03-22	NIEDRZWICA DUŻA	GÓRKI	97A, 101,133,135,141A	
	2024-02-02				LEŚNA	85	
	2024-03-01				ŻUŻŁOWA	12, 12A, 12B, 12E, 12F, 12G	
	2024-04-19				KRZYWA	29, 30, 30A	
	2024-05-24				PRZERWANA	5	
	2024-06-21				ROWEROWA	7,9	
	2024-07-19			RADAWCZYK	1,6,7,25, 26,30A,33,34,38,41, 42, 43, 45, 46,47B, 85, 88A, 88, 90A		
	2024-08-14			RADAWCZYK-KOL.PIERWSZA	90A,145A,148,150,154,162,178,174		
	2024-09-13			STRZESZKOWICE DUŻE	1A, 2, 4, 9A,11, 12, 13, 19, 23, 25,27, 28, 64, 65, 66, 67, 68, 70,71,72, 325, 326, 327, 329, 329A, 329B, 341, 342, 343,346		
	2024-10-18						
	2024-11-08						
	2024-12-06						
	2.			2024-01-12	2024-04-05	2024-03-29	BORKOWIZNA
2024-02-09		NIEDRZWICA DUŻA	MURARSKA	7,8,12,16			
2024-03-08		CZÓŁNA		2, 3, 4A, 21, 23A, 24, 26, 71, 73, 223, 229, 233			
2024-04-26		KREBSÓWKA		1			
2024-05-29		KRĘŻNICA JARA		32A, 129, 130, 221, 239, 610, 613			
2024-06-26		MAJDAN SOBIESZCZAŃSKI		13, 19, 114, 115, 116			
2024-07-24		MARIANKA		34, 35, 36, 37,38, 38A, 39, 41, 44, 45, 53,107,108,			
2024-08-23		NIEDRZWICA KOŚCIELNA	RÓŻANA				
2024-09-20			LEŚNA				33,35, 37
2024-10-25			OLCHOWA				8
2024-11-15			STEFANÓW				16, 18, 24, 31, 33, 41, 41A, 50, 54
2024-12-13			ZALESIE				9
		ZASTAWNA		9, 11			
		SOBIESZCZANY		115, 116, 118, 119, 123,134			
		OSMOLICE KOL.		78			
	SOBIESZCZANY-KOLONIA		106,106a, 108, 124, 125, 126, 127, 128, 129,134, 178, 181, 182, 183, 185				
	TOMASZÓWKA		140,148A,159,161,170,171				

* odpady segregowane są odbierane tego samego dnia co odpady zmieszane drugim pojazdem

Reklamacje należy zgłaszać pod numerem telefonu: 81 825 14 89

Objazdowa zbiórka odpadów

W marcu 2024 r. zgodnie z harmonogramem odbioru odpadów, na terenie Gminy Niedrzwica Duża odbędzie się tzw. zbiórka objazdowa. Podczas zbiórki odbierane będą odpady wielkogabarytowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, pochodzące z gospodarstw domowych. Pracownicy firmy Ekoland będą odbierać takie odpady jak: meble, krzesła, meble ogrodowe, duże zabawki, dywany, wykładziny, okna, drzwi, szafy, walizki, komody, kanapy, materace oraz wszystkie sprzęty elektryczne i elektroniczne zasilane prądem lub bateriami, pochodzące z gospodarstw domowych, tj.: czajniki elektryczne, odkurzacze, myszki, klawiatury,

monitory, telewizory, radia, lodówki, przedłużacze, pralki, suszarki, prostownice, ładowarki do telefonów, uszkodzone telefony, e-papierosy. Wszystkie odpady powinny być wystawione przed godz. 7:00.

Opony, popiół, odpady budowlane, rozbiórkowe i inne odpady niewymienione powyżej nie zostaną zebrane przez pracowników firmy Ekoland.

Przypominamy, że odpady powinny zostać wystawione przy drodze, w sposób umożliwiający odbiór odpadów, pamiętając o konieczności zapewnienia bezpieczeństwa użytkownikom dróg i chodników.

ZASADY SEGREGACJI ODPADÓW KOMUNALNYCH

Gmina Niedrzwica Duża

POBIERZ
BEZPŁATNIE
UZŁATWIA
GOSPODARKE
ODPADAMI

www.ekoapp.com.pl

PAPIER

Opakowania z papieru lub tektury, gazety, czasopisma, ulotki, katalogi, prospekty, foldery, papier szkolny i biurowy, książki i zeszyty, czyste torebki papierowe, czysty papier pakowy.

TWORZYWA SZTUCZNE I METALE

Butelki po napojach; opakowania po chemii gospodarczej, kosmetykach (np. szamponach, proszkach; płynach do mycia naczyń itp.), plastikowe zakrętki, plastikowe koszyczki po owocach i innych produktach, puszki po napojach, sokach, puszki z blachy stalowej po żywności (konserwy), metalowe kapsle z butelek, zakrętki słoików i innych pojemników, folia aluminiowa, kartoniki po mleku i napojach - wielomateriałowe odpady opakowaniowe.

SZKŁO

Butelki i słoiki szklane po napojach i żywności, butelki po napojach alkoholowych, szklane opakowania po kosmetykach.

zbiórka objazdowa: odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

Rozkład jazdy komunikacji publicznej na trasie Niedrzwica Duża - Czółna - Bełżyce oraz Niedrzwica Duża - Łączki - Bełżyce

Poniżej przedstawiamy aktualny rozkład jazdy na trasie Niedrzwica Duża – Czółna – Bełżyce oraz Niedrzwica Duża – Łączki-Pawłówek – Bełżyce. Ponadto informujemy, że od 2 stycznia br. nowym operatorem na tych dwóch liniach jest firma transportowa AR-TRANS Andrzej Rozmuszcz, ul. Jagiellońska 256, 23-200 Kraśnik.

Relacja: Niedrzwica Duża – Łączki-Pawłówek – Bełżyce

Przystanki komunikacyjne i dworce			Ozn.				
Nazwa przystanku	nr drogi	nr przyst.	D	D	D	D	D
Niedrzwica Duża Szkoła	19	d.19/2/18	07:00	08:50	12:00	13:10	15:15
Niedrzwica Duża dworzec PKP		77	07:02	08:52	12:02	13:12	15:17
Niedrzwica Duża	2255L	09	07:03	08:53	12:03	13:13	15:18
Warszawiaki	2255L	07	07:04	08:54	12:04	13:14	15:19
Warszawiaki	2255L	05	07:05	08:55	12:05	13:15	15:20
Majdan Borzechowski	2255L	03	07:07	08:57	12:07	13:17	15:22
Grabówka	2255L	01	07:08	08:58	12:08	13:18	15:23
Łączki-Pawłówek	2246L	09	07:10	09:00	12:10	13:20	15:25
Wierzchowiska Górne	2246L	07	07:12	09:02	12:12	13:22	15:27
Wierzchowiska Górne	2246L	05	07:13	09:03	12:13	13:23	15:28
ul. Przemysłowa Bełżyce (Szkoła)	2246L	03	07:16	09:06	12:16	13:26	15:31
ul. Przemysłowa Bełżyce (Stacja)	2246L	01	07:17	09:07	12:17	13:27	15:32
Bełżyce, ul. Wilczyńskiego		10	07:19	09:09	12:19	13:29	15:34
Bełżyce, ul. Nachmana		10	07:20	09:10	12:20	13:30	15:35
Bełżyce, ul. Kazimierska		10	07:21	09:11	12:21	13:31	15:36
Bełżyce, ul. Lubelska	2427L	02	07:23	09:13	12:23	13:33	15:38
Bełżyce, ul. Fabryczna		10	07:25	09:15	12:25	13:35	15:40

D – kursuje od poniedziałku do piątku oprócz świąt

Relacja: Bełżyce – Łączki-Pawłówek - Niedrzwica Duża

Przystanki komunikacyjne i dworce			Ozn.				
Nazwa przystanku	nr drogi	nr. przyst.	D	D	D	D	D
Bełżyce, ul. Fabryczna		10	07:40	09:16	12:26	13:40	15:41
Bełżyce, ul. Bychawska	2427L	01	07:41	09:17	12:27	13:41	15:42
Bełżyce, ul. Kazimierska		10	07:43	09:19	12:29	13:43	15:44
Bełżyce, ul. Przemysłowa (Stacja)	02	2246L	07:45	09:21	12:31	13:45	15:46
Bełżyce, ul. Przemysłowa (Szkoła)	04	2246L	07:46	09:22	12:32	13:46	15:47
Wierzchowiska Górne	06	2246L	07:49	09:25	12:35	13:49	15:50
Wierzchowiska Górne	08	2246L	07:50	09:26	12:36	13:50	15:51
Łączki-Pawłówek	10	2246L	07:52	09:28	12:38	13:52	15:53
Grabówka	02	2255L	07:54	09:30	12:40	13:54	15:55
Warszawiaki	04	2255L	07:56	09:32	12:42	13:57	15:57
Warszawiaki	06	2255L	07:57	09:33	12:43	13:57	15:58
Borkowizna	08	2255L	07:58	09:34	12:44	13:58	15:59
Niedrzwica Duża	10	2255L	08:00	09:36	12:46	14:00	16:01
Niedrzwica Duża dworzec PKP		77	08:02	09:38	12:48	14:02	16:03
Niedrzwica Duża Kościół	19	d.19/2/19	08:05	09:41	12:51	14:05	16:06

D – kursuje od poniedziałku do piątku oprócz świąt

Relacja: Niedzwica Duża – Czółna – Bełżyce

Przystanki komunikacyjne i dworce			Ozn.				
Nazwa przystanku	nr drogi	nr przyst.	D	D	D	D	D
Niedzwica Duża dworzec PKP		77	06:15	08:10	10:00	14:10	16:10
Niedzwica Duża OSP	19	d.19/2/19	06:17	08:12	10:02	14:12	16:12
Tomaszówka	2427L	09	06:21	08:16	10:06	14:16	16:16
Czółna	2427L	07	06:23	08:18	10:08	14:18	16:18
Wymysłówka	2427L	05	06:25	08:20	10:10	14:20	16:20
Jaroszewice	2427L	03	06:27	08:22	10:12	14:22	16:22
Bełżyce, ul. Bychawska	2427L	01	06:30	08:25	10:15	14:25	16:25
Bełżyce, ul. Kazimierska		10	06:32	08:27	10:17	14:27	16:27

D – kursuje od poniedziałku do piątku oprócz świąt

Relacja: Bełżyce – Czółna - Niedzwica Duża

Przystanki komunikacyjne i dworce			Ozn.				
Nazwa przystanku	nr drogi	nr przyst.	D	D	D	D	D
Bełżyce, ul. Kazimierska		10	06:35	08:28	10:18	14:30	16:28
Bełżyce, ul. Lubelska	2427L	02	06:37	08:30	10:20	14:32	16:30
Bełżyce, ul. Fabryczna		10	06:38	08:31	10:21	14:33	16:31
Jaroszewice	2427L	04	06:41	08:34	10:24	14:36	16:34
Wymysłówka	2427L	06	06:44	08:37	10:27	14:39	16:37
Czółna	2427L	08	06:46	08:39	10:29	14:41	16:39
Tomaszówka	2427L	10	06:47	08:40	10:30	14:42	16:40
Niedzwica Duża Szkoła		d.19/2/18	06:50	08:43	10:33	14:45	16:43
Niedzwica Duża dworzec PKP		77	06:52	08:45	10:35	14:47	16:45

D – kursuje od poniedziałku do piątku oprócz świąt

Zmiana numeru rachunku bankowego do wpłat podatków

Urząd Gminy Niedzwica Duża informuje, że z dniem 01.01.2024 r. nastąpiła zmiana numeru rachunku bankowego dla wpłat podatków.

Nowy numer rachunku bankowego:

BS Niedzwica Duża nr 96 8687 0009 2001 0000 0130 0197.

Jednocześnie informujemy, że przy wymiarze podatków na rok 2024 do decyzji wymiarowej zostanie przypisany indywidualny numer rachunku bankowego, na który należy dokonywać wpłat podatków.

Ranne zwierzęta – jak im pomagać?

Czy zdarzyło ci się poczuć bezradność, widząc ranne zwierzę i nie wiedząc, jak mu pomóc? Zwierzęta, dokładnie tak samo jak my, odczuwają ból i cierpienie, mają również swoje prawa i gdy zdarzy się wypadek drogowy lub inna sytuacja, w której zwierzę cierpi, naszym obowiązkiem jest mu pomóc. Niekoniecznie własnymi rękami, bo nie zawsze jest to możliwe, ale zawiadamiając jeden z wielu ośrodków ukierunkowanych na takie działania oraz służby zobligowane do udzielenia stosownej pomocy.

Intensywny rozwój infrastruktury drogowej w ciągu ostatnich kilku dekad sprawia, że kolizje drogowe ze zwierzętami stały się realnym zagrożeniem tak dla zachowania bioróżnorodności, jak i dla bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Zacznijmy od najważniejszego: **kierowca, który potrącił zwierzę (domowe lub dzikie) ma ustawowy obowiązek udzielenia mu pomocy** – artykuł 25 ustawy o ochronie zwierząt z dnia 21 sierpnia 1997 roku mówi o tym tak: „Prowadzący pojazd mechaniczny, który potrącił zwierzę, obowiązany jest, w miarę możliwości, do zapewnienia mu stosownej pomocy lub zawiadomienia jednej ze służb [...]”

Tymczasem szacuje się, że zaledwie co czwarty kierowca biorący udział w kolizji z udziałem zwierzęcia, rzeczywiście zgłasza ten fakt oraz zabezpiecza ranne zwierzę. Takie zachowanie, w świetle przepisów, traktowane jest identycznie jak **ucieczka z miejsca zdarzenia** przy innych rodzajach kolizji i **podlega karze aresztu lub grzywny** (nawet do 5000 zł) [art. 37. Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt].

Jeśli nie Ty byłeś sprawcą wypadku, ale byłeś jego świadkiem, postaraj się zapisać numer rejestracyjny pojazdu, którym potrącono zwierzę – pozwoli to na identyfikację sprawcy i nałożenie na niego odpowiedniej kary. Jeśli zaś podróżując po prostu zauważyłeś na/przy drodze ranne zwierzę, również natychmiast zgłoś ten fakt odpowiednim służbom, a o ile to możliwe, sam zabezpiecz zwierzę i przewieź je do najbliższej lecznicy weterynaryjnej (w przypadku psa, kota czy małego zwierzęcia dzikiego np. jeża nie powinno być trudne) – uratujesz życie!

Odpowiednie służby, czyli kto?

Zgodnie z ustawą o ochronie zwierząt, to **gmina ma obowiązek opieki nad wszystkimi zwierzętami na jej terenie**: domowymi i dzikimi. W zakres takiej opieki wchodzi zarówno opieka weterynaryjna w razie zdarzenia drogowego z udziałem zwierzęcia, jak i zapewnienie mu odpowiedniego schronienia. Gminy podpisują także umowy z podmiotami zobowiązującymi się do zapewnienia właściwego transportu rannych zwierząt.

W praktyce, gdy dochodzi do kolizji drogowej, często nie wiemy, na terenie jakiej gminy właśnie się znajdujemy. Stres związany z potrąceniem zwierzęcia nie ułatwia sprawnego reagowania i poszukiwania właściwych instytucji.

Sytuacje związane z zagrożeniem lub ratowaniem życia zwierząt zgłaszamy następującym służbom:

- **Policja 997** – jeśli ma miejsce poważny wypadek drogowy lub zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa wobec zwierzęcia.

- **Numer alarmowy 112** – gdy znalezione zwierzę znajduje się poza obszarem ruchu drogowego np. las, polana, pole; od dyspozytora uzyskamy informację o prawidłowym postępowaniu i kogo powiadomić.

- **Animal Patrol Straży Miejskiej 986** – jeśli znalezione zwierzę jest ranne. Straż Miejska skieruje zgłoszenie do odpowiedniej placówki, z którą miasto ma podpisaną umowę, np. schroniska, gabinetu weterynaryjnego, ośrodka rehabilitacji zwierząt

- **Straż Pożarna 998**: bezcenna, gdy trzeba pomóc w uratowaniu zwierzęcia np. z kanału czy z drzewa (ach, te koty...)

- **Nadleśnictwa, Straż Leśna**: nie muszą pomóc, ale warto spróbować. W przypadku gatunków chronionych np. bielik, ryś są zobligowani do pomocy.

- **Zarządcy dróg**: utrzymanie porządku na drodze należy do ich obowiązków. W przypadku autostrad i dróg ekspresowych w celu zapewnienia bezpiecznego przejazdu samochodów, powinni mieć podpisane osobne umowy z firmami zajmującymi się zabieraniem zwierząt z jezdni.

- **Kliniki weterynaryjne**, zwłaszcza w dużych miastach, mają doświadczenie w udzielaniu pomocy zwierzętom powypadkowym, także nieudomowionym.

- **Ośrodki rehabilitacji dzikich zwierząt**: ich listę znajdziesz tu:

<https://www.gov.pl/web/gdos/wykaz-osrodkow-rehabilitacji-zwierzat>

- **Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska**: jeśli masz problem ze skontaktowaniem się z powyższymi służbami, na stronach GDOŚ znajdziesz adresy i telefony lokalnie działających fundacji, ośrodków rehabilitacji zwierząt i lecznic weterynaryjnych.

WYPADEK! - Co zrobić tuż „po”

ZAWSZE zatrzymaj pojazd! – w bezpiecznym miejscu na poboczu, włącz światła awaryjne, na drodze ustaw koniecznie trójkąt ostrzegawczy. To szczególnie ważne po zmroku: musisz zabezpieczyć w pierwszej kolejności swoje bezpieczeństwo na drodze, zanim zaczniesz pomagać rannemu zwierzęciu.

Sprawdź, czy zwierzę nadal żyje – to bardzo ważne, bo często przyjmujemy za pewnik zgon zwierzęcia, odbierając mu tym samym szansę na przeżycie dzięki udzielonej natychmiast pomocy – zasady reanimacji w przypadku zatrzymania oddychania i akcji serca (RKO) przedstawiamy poniżej. Zbliżając się do rannego zwierzęcia, **zachowaj ostrożność**: potrącone stworzenie jest w szoku, a ból i strach wywołują silne reakcje obronne i dzikie zwierzę, nawet mocno ranne, może próbować zaatakować. Pamiętaj: **ono nie jest świadome, że chcesz mu pomóc.**

Powiadom odpowiednie służby (patrz wyżej). Jeśli czujesz się na siłach, **możesz samodzielnie przetransportować** psa, kota czy małe dzikie zwierzę np. jeża, **do gabinetu weterynaryjnego**. Jeśli jednak ma wyraźne oznaki poważnych urazów np. złamań kończyn, zaczekaj na fachową pomoc (chyba, że masz taką wiedzę i kwalifikacje).

Przy zabezpieczaniu zwierzęcia obowiązuje **zasada 3xC: cicho, ciemno, ciepło**: poruszamy się spokojnie, mówimy cicho, zwierzę umieszczamy na jakimś kocu i ostrożnie przenosimy do samochodu (większy pies) albo umieszczamy w transporterze, pudełku etc. i również okrywamy kontener kocem itp. **Twoja postawa i zdecydowanie mają znaczenie – możesz uratować życie!**

Sytuacja komplikuje się, gdy w zdarzeniu ranne jest dzikie zwierzę, zwłaszcza duże np. jeleni czy łos lub drapieżnik: wilk, ryś, lis itp. Małe ptaki i ssaki (np. jeże, wiewiórki), możemy sami zabrać z drogi. W tym celu zawsze należy użyć rękawic, koca lub innego kawałka materiału, który zabezpieczy nasze dłonie oraz pamiętać o zasadzie 3xC. Gdy ranne jest duże zwierzę, sami niewiele możemy zrobić. W pierwszej kolejności koniecznie powiadamy odpowiednie służby, a następnie zabezpieczamy miejsce zdarzenia i staramy się zapewnić zwierzęciu spokój i ciszę, czym zmniejszymy jego strach. Możemy je także okryć, zwłaszcza

zakryć oczy – należy przy tym jednak zachować szczególną ostrożność, bo nawet z pozoru nieprzytomne zwierzę, może próbować poderwać się na nogi, raniąc nas przy tym np. porożem.

UWAGA: kiedy widzisz, że ranne zwierzę, jest bardzo zestresowane, a na twoją obecność reaguje dodatkowo nerwowo, odejść i poczekać w oddali na pomoc.

I pamiętajmy: zwierzę czuje ból i strach dokładnie tak, jak my. Dlatego gdy widzimy jego cierpienie, pomagajmy! – nikt nie zrobi tego za nas.

**ZWI
eRZ**

Autor: Fundacja Zwierz
www.fundacjazwierz.org

Świąteczna akcja w Mariance

Boże Narodzenie to czas spędzony z rodziną, łamanie się opłatkiem, wspólne śpiewanie kołęd, nocna wyprawa na pasterkę, a także puste miejsce przy stole dla zagubionego wędrowca. To właśnie puste miejsce i świadomość, że są osoby, które spędzą święta samotnie, sześć lat temu skłoniło nas do zainicjowania w naszej szkole akcji pt. "Słodkie Święta dla Seniora". Co roku, pod koniec listopada, wszyscy uczniowie klas 1-8 oraz z oddziałów przedszkolnych jednego dnia dekorują setki pierników. Zapach unoszący się wówczas w salach i na korytarzach nastraja nas świątecznie. Zastanawiacie się pewnie, czy nasze brzuchy pomieszczą te wszystkie łakocie? Przyznajemy, że częściowo tak, bo nie możemy się oprzeć, większość smakołyków jest jednak przez nas starannie pakowana. Chcemy bowiem w tym przedświątecznym czasie podzielić się słodyczą, radością i życzeniami ze wszystkimi mieszkańcami otaczających szkołę miejscowości. W pierwszych tygodniach grudnia, nasze szkolne elfy, niczym pomocnicy świętego Mikołaja, wyruszają w daleką wędrowkę, pukając od domu do domu i niosąc pierniczki, świąteczną radość i życzenia. Trasy bywają długie i trudne, pogoda nas nie rozpieszcza - czasem idziemy po błocie, czasem w deszczu i śniegu, ale wędrujemy co roku.

Powstrzymała nas tylko pandemia i nauczanie zdalne. Jak to zazwyczaj bywa, początki nie były łatwe. Nasi sąsiedzi nie zawsze chcieli nam otworzyć drzwi. Czasem tylko podejrzliwie wyglądali przez okno lub pytali, czy przyszliśmy po pieniądze, ale byli i tacy, którzy

czekali na nas niecierpliwie od rana, bo wyruszając w trasę zawsze najpierw ogłaszamy to na naszym szkolnym Facebooku. I wiecie co? W tym roku szkolnym nasza akcja odniosła niezwykły sukces. Wszystkie domy były dla nas otwarte, a nasi kochani sąsiedzi częstowali nas taką liczbą cukierków, że szybko wypełniły się nasze brzuchy. Sąsiadom, którzy byli w pracy, zostawiliśmy piernikowe przesyłki w skrzynkach na listy, bo bardzo pragniemy dzielić się ze wszystkimi.

Katarzyna Dąbrowska
SP Marianka

Przedszkolaki pomagają

W dniach 16-22 grudnia w Przedszkolu im. Janusza Korczaka w Niedzwicy Dużej została zorganizowana - po raz trzeci - akcja charytatywna "Słodka radość", która polegała na upieczeniu przez przedszkolaki z pomocą rodziców świątecznych ciasteczek i pierników.

Przedszkolaki, wraz z wychowawczyniami, wykonały także kartki świąteczne z życzeniami. Upominki zostały przekazane do **Stowarzyszenia Centrum Wolontariatu w Lublinie**.

Następnie podarowano je podopiecznym Centrum Wolontariatu - uczestnikom Wieczery Wigilijnej. To osoby doświadczające bezdomności, samotne, chore oraz sieroty po ukraińskich żołnierzach, którzy zginęli w walce na froncie.

W styczniu Przedszkole włączyło się w akcję „PARA DO PARY” pod patronatem Stowarzyszenia Centrum Wolontariatu w Lublinie. Zbierano ciepłą odzież dla osób potrzebujących.

Wielkie podziękowania dla Was za Wasze dobre serca.

Patrycja Szymaniak

To już kolejna wspólna akcja, tym razem, oprócz osób w kryzysie bezdomności, opieką otoczyliśmy sieroty po ukraińskich żołnierzach. Nie wolno nam przyzwyczajać się do tej strasznej wojny, za tragedią kraju kryje się historia zwykłych ludzi, rodzin i w końcu dzieci. Wolność jest bezcenna, to prawo każdego człowieka i każdy powinien o nią walczyć tak jak potrafi. Przedszkolaki zrobiły coś wielkiego, choć zdawałoby się, że tak mało – ciasteczka, czy zbiórkę ciepłych ubrań. W ten sposób uczymy dzieci wrażliwości na drugiego Człowieka, dostrzegania potrzeb, solidarności z potrzebującymi i działania.

W imieniu potrzebujących - dziękuję moim Małym Wolontariuszom!

Aneta Kołodziejczyk
prezes Zarządu Stowarzyszenia Centrum Wolontariatu

Rekrutacja do Przedszkola im. Janusza Korczaka w Niedzwicy Dużej na rok 2024/2025

prowadzona będzie w dniach **19.02.2024 r. - 15.03.2024 r.**

Karty zgłoszeń będą do pobrania ze strony internetowej placówki
oraz w kancelarii Przedszkola

WIECZORNICA ŚRODOWISKOWA

„Jak to drzewiej bywało, czyli o obrzędowości w Reymontowskich Lipcach i w Niedzwicy Kościelnej”

Miesiąc styczeń to czas spotkań opłatkowych, to przedłużenie radości z Narodzenia Pana Jezusa. Wspólne śpiewanie kolęd, łamanie się opłatkiem, sprzyja budowaniu dobrej i przyjaznej atmosfery.

Taki klimat dało się odczuć podczas wieczornicy zorganizowanej przez społeczność Szkoły Podstawowej im. ks. Stanisława Konarskiego w Niedzwicy Kościelnej w dniu 12 stycznia bieżącego roku w lokalu OSP przy ul. Lipowej.

Podczas uroczystości staraliśmy się przekazać i przypomnieć ważne aspekty dawnej obyczajowości wigilijnej. Obrzędowość tego najważniejszego wieczoru w roku zmieniała się na przestrzeni wieków. Niestety, niektóre tradycje wigilijne powoli, acz nieuchronnie zanikają. Stąd wziął się pomysł, by podczas wieczornicy „powrócić” do tego co dawne, piękne i takie Nasze - Polskie.

Koloryt i atmosferę minionych wigilii pragnęliśmy oddać poprzez:

- widowisko teatralne „Wigilia w chacie Boryny” przygotowane na podstawie powieści Władysława Reymonta pt. „Chłopi”,
- śpiew kolęd i pastorałek w wykonaniu uczennic naszej szkoły oraz zespołu Swojacy, a także
- wspomnienia mieszkańców Niedzwicy Kościelnej dotyczących ceremoniału wigilijnego wieczoru.

Degustacja potraw wigilijnych przygotowanych przez Radę Rodziców i pracowników naszej szkoły oraz Koło Gospodyń Wiejskich „Janeczki” z Niedzwicy Kościelnej połączyła tradycje dawnych i dzisiejszych wigilii Świąt Bożego Narodzenia.

W przedstawieniu teatralnym wzięli udział uczniowie i uczennice klas: szóstej i siódmej. Odegrali scenkę pt. „Wigilia w chacie Boryny”, której mottem był cytat z powieści W. S. Reymonta: „Czas wieczerzać, kiedy słowo ciałem się stało”.

Rolę gospodarza - Macieja Boryny - zagrał Michał Cieśla, a w postać jego młodej żony, Jagny, wcieliła się Marysia Niekań.

W wieczerzy wigilijnej w Lipcach wzięli ponadto udział:

- Matka Jagny - Dominikowa - Natalia Kałdonek,
- Józka - córka Boryny - Ania Bogacz,
- Witek- parobek gospodarza - Kacper Kuzioła,
- Jagustynka - komornica na łaskawym chlebie u Borynów - Emilka Kępowicz,
- Rocho - wędrowny mędrzec odwiedzający Lipce w ważnych dla mieszkańców momentach - Damian Kuzioła. W świat przedstawianych na scenie wydarzeń wprowadzały nas Nikola Zdeb, Ola Nagajek i Wiktoria Tyc.

Atmosferę wigilijnego wieczoru podkreśliły Emilka i Natalia Kałdonek, które swoim śpiewem i grą na skrzypcach zakończyły występ przygotowany przez naszych uczniów.

Podczas piątkowego wieczoru przy widowiskowej dekoracji wykonanej przez p. Martę Podsiadłą wystąpił także zespół Swojacy oraz panie z Koła Gospodyń Wiejskich z Niedzwicy Kościelnej i Towarzystwa Przyjaciół NK, które zaprezentowały swoje wspomnienia dotyczące miejscowych tradycji wigilijnych. Panie Maria Niezbecka i Marta Pietrzak uczyniły to w taki sposób, że wszyscy mogli odczuć powiew klimatu wigilijnego sprzed kilkadziesiąt lat.

Naszą uroczystość zaszczycili swoją obecnością znamienici goście, a wśród nich wójt Ryszard Golec oraz panie: Beata Bąk - dyr. SP Sobieszczany, Renata Rudzka - dyr. SOSW w Załuczcu i Izabela Mazurek - dyr. GOKSiR. Cieszymy się bardzo z dużej frekwencji podczas wieczornicy, która „połączyła” pokolenia Niedzwicy Kościelnej.

Marta Zięba

Projekt w języku niemieckim „Kartka za Kartkę”

W listopadzie i grudniu 2023 r. uczniowie klas VII i VIII szkoły podstawowej w Niedzwicy Dużej przystąpili do projektu „Kartka za kartkę”. Chętni uczniowie w czasie zajęć pozalekcyjnych własnoręcznie przygotowywali kartki bożonarodzeniowe, pisali życzenia w języku niemieckim, adresowali koperty. Kartki z życzeniami zostały wysłane do kilkunastu szkół z różnych regionów Polski oraz do kanclerza Niemiec, księcia Liechtensteinu i kanclerza Austrii.

Do naszej szkoły również spłynęły kartki z życzeniami świątecznymi w języku niemieckim ze szkół z całej Polski. Dostaliśmy również życzenia z Hamburga, które wysłał p. Klaus Lehmann, emerytowany nauczyciel, który przez wiele lat współpracował z polskimi szkołami w ramach wymiany polsko-niemieckiej. Uczniowie dostali od p. Klauza

również paczuszkę ze słodkościami i krótki list. Pan Lehmann nawiązał kontakt mailowy, w którym napisał kilka informacji o sobie, o swojej rodzinie oraz tradycjach świątecznych w Niemczech. Maile, wraz ze zdjęciami, stanowiły znakomity materiał do tzw. lekcji z materiałami autentycznymi – uczniowie odczytywali wiadomości w języku niemieckim i wspólnie z nauczycielem tłumaczyli je na język polski. Kolejną niespodzianką była kartka z życzeniami świątecznymi od Księcia Liechtensteinu z jego własnoręcznym podpisem. Kartki zostały wyeksponowane w szkolnym korytarzu, dzięki czemu wszyscy uczniowie mogli zapoznać się z ich treścią.

Ewelina Pelak, nauczyciel j. niemieckiego

Charytatywny grudzień

Grudzień jest miesiącem, kiedy ludzkie serca szczególnie otwierają się na potrzebujących. Szkoła Podstawowa w Niedzwicy Dużej włącza się w akcje charytatywne, ucząc naszych uczniów empatii i wrażliwości.

Pierwszym działaniem zorganizowanym na terenie naszej szkoły była zbiórka karmy dla zwierząt oraz samodzielne wykonanie drapaków i domków dla kotów ze Stowarzyszenia „Tulimy” w Kraśniku. Zwierzęki bardzo poruszyły serca przekazujących dary wolontariuszy.

Następnie Szkolny Klub Wolontariusza założył sztab Akcji Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimą pod numerem 13. Zbiórkę rozpoczęliśmy podczas dyskoteki Andrzejkowej i kontynuowaliśmy ją do 6 grudnia. Hojność rodziców i uczniów po raz kolejny okazała się bardzo wielka, ponieważ zebraliśmy, aż 212,40 kg najpotrzebniejszych rzeczy. Wszystkie dary tradycyjnie zostały przekazane do Domu Dziecka w Woli Gałęzowskiej. Radość obdarowanych i obdarowujących była bezcenna!

17 grudnia 2023r. podczas Kiermaszu Bożonarodzeniowego organizowanego przez GOKSiR, przygotowaliśmy stoisko charytatywne, z którego cały dochód został przeznaczony na leczenie i rehabilitację naszej szkolnej pielęgniarki pani Agnieszki Szuwalskiej. Dzięki ogromnemu zaangażowaniu całej społeczności szkolnej przeprowadzono kiermasz ciast oraz loterię fantową. I znowu wykazaliśmy się wielką solidarnością.

W ramach akcji „Zbieram to w szkole” prowadziliśmy zbiórkę makulatury. Kwota pozyskana z recyklingu zasilila fundusz budowy studni w Czadzie. Serdecznie dziękujemy!

Ostatnim działaniem, w którym braliśmy udział, była zbiórka ciepłej odzieży organizowana przez Centrum Wolontariatu w Lublinie w ramach akcji „Para do pary”. Przygotowane przez uczniów i ich rodziców dary w postaci kurtek, swetrów, czapek i szalików, na pewno sprawią radość i dadzą wiele ciepła potrzebującym osobom.

Wszystkie działania, które podejmujemy w szkole ucząc naszych uczniów wrażliwości i pomagania innym nie byłyby możliwe bez wsparcia rodziców i nauczycieli. **DZIĘKUJEMY!**

Inscenizacja w dniu Świętego Mikołaja

W dniu Świętego Mikołaja w Szkole Podstawowej w Niedzwicy Dużej uczniowie otrzymali wyjątkowy prezent... zupełnie nieoczekiwanie, tak po prostu... z serca. Była to inscenizacja znanej pewnie wszystkim "Rzepki" Juliana Tuwima, a w rolę aktorów wcielił się - UWAGA!!! - nasi wspaniali nauczyciele i kochane panie z obsługi szkolnej! Narratorzy tego nadzwyczajnego spektaklu to: pani Dyrektor Renata Szymańska i pan Dyrektor Andrzej Pastuszak. Wykonawcy poszczególnych ról: żona - p. Justyna Polaczek, kicia - p. Marzena Musińska, kawka - p. Mira Mazurkiewicz, gąska - p. Edyta Bakoń, kurka - p. Liliana Rosiecka, bocian - p. Małgorzata Terasińska, żabka - p. Bożena Sobastyńczyk, gospodarz - p. Jarosław Zaborski, Mruczek - p. Jan Flis, wnuczek - p. Jacek Słotwiński. I wreszcie główna bohaterka rzepka p. Jadwiga Kowalska (wersja dojrzała) oraz uczennica klasy II - Laura Krakowska jako sadzonka rzepki! W czasie przedstawienia na sali publiczność szalała

z radości, było pełno śmiechu i wyśmienitej zabawy!!! Wyglądało na to, że wszyscy byli zachwyceni pomysłem i jego realizacją. To się nazywa prawdziwa niespodzianka!

Scenografię, oświetlenie i genialny dźwięk zapewnił niezastąpiony Maciej Pietraś, a autorkami scenariusza były p. Aneta Hacia i p. Katarzyna Bartnik. Fotogaleria z inscenizacji autorstwa p. Renaty Pastuszak jest dostępna na stronie internetowej szkoły. Wszystkim wykonawcom ogromnie gratulujemy.

Organizatorzy

Gwiazda Mocy – Pierwsza Wyprawa...

... to program profilaktyczny, w którym młodzież jest zachęcana do wierności mądrym zasadom życiowym i zdobywa umiejętności potrzebne do wyboru dobrego kierunku w życiu – w tym także umiejętność pomagania innym i proszenia o pomoc, gdy jest się w potrzebie. W czasie warsztatów uczniowie ćwiczą umiejętność rozróżnienia etycznych i nieetycznych działań oraz umiejętność rozpoznawania prawdy i fałszu.

Projekt prowadzony jest przez ludzi z ogromną pasją, którzy łączą profesjonalizm z zaangażowaniem na rzecz dobra młodzieży. Trenerzy stają się wiarygodni dla nastolatków, dzięki temu, że sami żyją w zgodzie z tym, co przekazują młodzieży.

Wszystko po to, by młodzież potrafiła asertywnie zachować się w sytuacji namowy do przemocy, łamania prawa, korzystania z narkotyków, papierosów, dopalaczy, alkoholu czy pornografii, radzenia sobie z trudnościami i hejtem. Program wzmacnia rolę rodziny w oczach dzieci i ugruntowuje autorytet rodziców.

Program profilaktyczny jest opracowany i nadzorowany przez specjalistów z Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej (IPZIN). Odbывał się on w Szkole Podstawowej w Niedzwicy Dużej dla uczniów kl. VI i VII dzięki środkom przyznanych przez Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Koordynator realizacji programu Dorota Rusek

Filip Suchański trzykrotnym złotym medalistą Mistrzostw Polski Juniorów!

Filip Suchański – osiemnastolatek z Niedzwicy Dużej – wywalczył tytuły **Mistrza Polski Juniorów** (17-18 lat) w pływaniu na dystansach 50, 100 i 200 metrów stylem grzbietowym.

Na Zimowych Mistrzostwach Polski Juniorów w Olsztynie (15-17 grudnia) stawiło się ponad 350 najlepszych młodych zawodników reprezentujących 96 klubów sportowych z całej Polski. Filip, podobnie jak w sezonie letnim, wywalczył tytuł Mistrza Polski Juniorów na krótkim basenie na swoim koronnym dystansie 200 m grzbietem. Tym razem jednak nie miał sobie równych także na dystansach 100 i 50 metrów.

Potrójna korona i tytuł najlepszego zawodnika stylu grzbietowego cieszyła tym bardziej, że niedzwiczczanin zrobił to po raz kolejny w iście

mistrzowskim stylu, uzyskując na dystansie 200 m doskonały czas (1:53:35), który zapewnił mu 8. miejsce na liście wszechczasów polskiego pływania. Czas ten dał Filipowi 3. miejsce w europejskich rankingach juniorów w bieżącym roku.

Najbliższe plany sportowe naszego młodego zawodnika to start w Mistrzostwach Polski Seniorów, zrobienie minimum kwalifikacyjnego na Mistrzostwa Europy oraz próba złamania bariery 1:57:51 na długim basenie, co dałoby szansę na występ w Igrzyskach Olimpijskich w Paryżu w lipcu bieżącego roku.

Za realizację tych zamierzeń wszyscy mocno trzymajmy kciuki!

Tekst: T.S.

Zdjęcia: Weronika Morciszek - Fotografia

Strona dla zdrowia

„Co warto wiedzieć o nadciśnieniu tętniczym?”

Tematem, jaki chciałabym poruszyć w najbliższych wydaniach Biuletynu, to coraz częściej diagnozowane na świecie i w Polsce nadciśnienie tętnicze (NT).

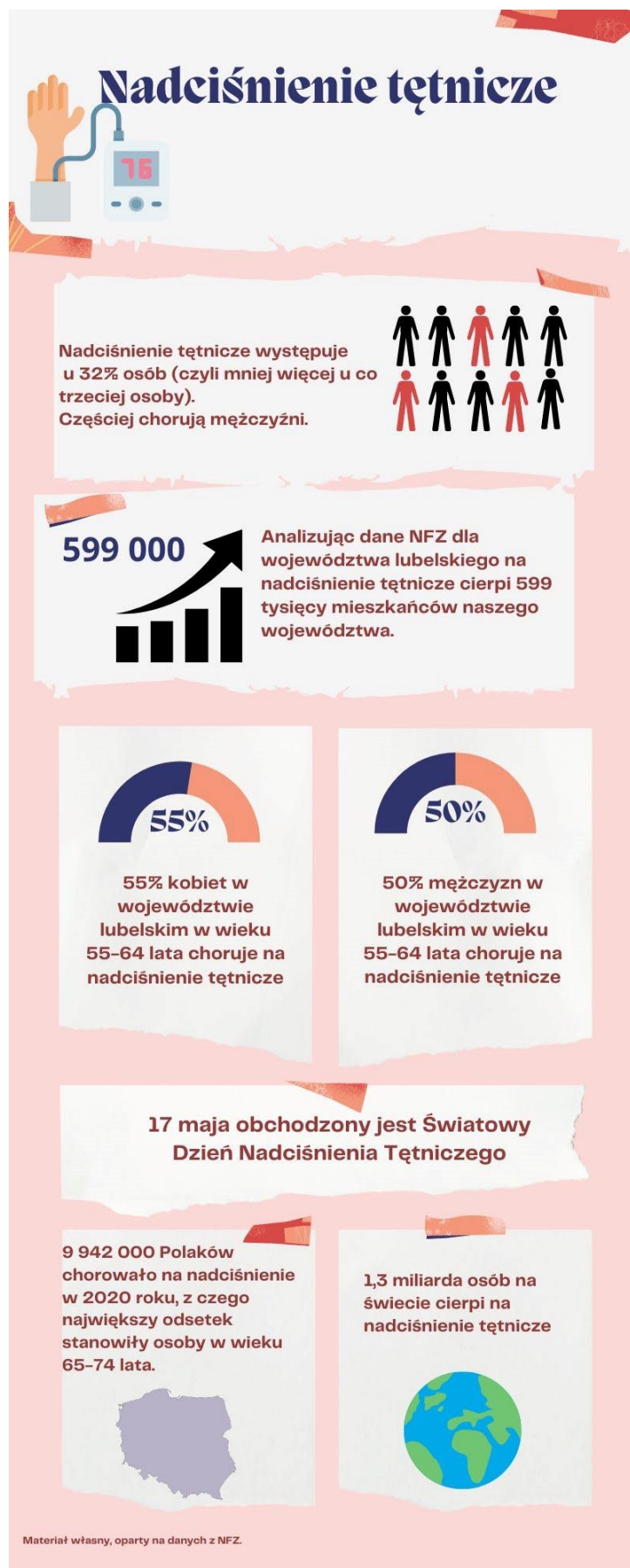
Aby omówić to zagadnienie należy zastanowić się, jak zbudowany jest nasz układ krążenia. Można porównać go do systemu zamkniętego, w którym serce stanowi pompę zasilającą, a żyły i tętnice są rurami o różnej średnicy i długości. **Ciśnienie tętnicze będzie zatem siłą, z jaką krew naciska na naczynia krwionośne.**

Ciśnienie krwi jest najwyższe w czasie skurczu, kiedy to krew wtłaczana jest z lewej komory do aorty i dużych tętnic - jest to ciśnienie skurczowe (SBP-systolic blood pressure), często można spotkać się z określeniem ciśnienie górne. Najmniejszą wartość ciśnienia krwi będzie osiągać przy rozkurczu komory, wtedy to ciśnienie nazywamy ciśnieniem rozkurczowym (DBP-diastolic blood pressure), potocznie ciśnieniem dolnym. **A więc podczas pomiaru uzyskujemy dwie liczby oznaczające SBP - ciśnienie skurczowe i DBP- ciśnienie rozkurczowe.** Wartości te mierzone są w milimetrach słupa rtęci (mmHg).

Nadciśnienie tętnicze to choroba charakteryzująca się podwyższonymi wartościami ciśnienia krwi, czyli będą to wartości powyżej 140/90 mmHg. Schorzenie rozpoznaje się na podstawie kilkukrotnych pomiarów, wykonywanych przez kilka dni o różnych porach. **NT nie można zatem zdiagnozować na podstawie pojedynczego pomiaru.**

Poniżej przedstawiam Państwu dane z raportu Narodowego Funduszu Zdrowia dotyczące nadciśnienia tętniczego w Polsce.

*Pozdrawiam
Agata Sobczak*

Niezwykła biblioteka

Jest taka biblioteka na terenie naszej gminy, w której nie tylko wypożycza się książki. To filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Krężnicy Jarej i pracująca w niej pani Edyta Słotwińska. Nasza biblioteka według nas pełni funkcję ośrodka kultury.

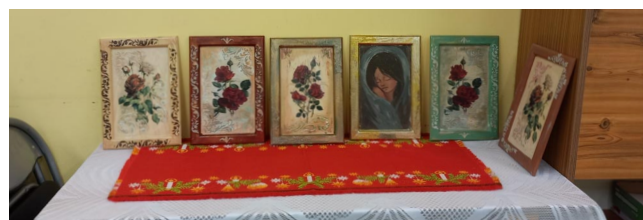
Pani Edyta przede wszystkim prowadzi bibliotekę, wypożycza książki, dba o księgozbiór, zachęca do czytania zaczynając od najmłodszych. Współpracując ze Szkołą Podstawową w Krężnicy Jarej regularnie odwiedza przedszkolaków, zawsze z ciekawymi książeczkami, które przez nią przeczytane wprowadzają dzieci w ciekawy, czasami baśniowy świat. Nie zapomina również o dzieciach z klas I – III, organizuje dla nich ciekawe zajęcia. I w tym momencie rozpoczyna się drugi bardzo ważny, dla nas krężniczan, aspekt pracy pani Edyty – prowadzenie zajęć warsztatowych dla różnych grup wiekowych. Regularnie w każdy wtorek gości w bibliotece kilkunastoosobową grupę dziewczynek z klas starszych, które pod jej kierunkiem wykonują własnoręcznie ciekawe rzeczy, np. kartki świąteczne, imieninowe, okazjonalne, chociażby na Dzień Babci i Dziadka, a także pisanki, bombki, stroiki. Pani Edyta wykorzystując swoje zdolności, umiejętności i wiedzę uczy różnych technik zdobienia nie tylko dzieci, ale i dorosłych. Swoje dwie godziny mają również panie – mamy, które przychodzą do biblioteki z dziećmi w wieku przedszkolnym. Wspólnie wykonują różne prace rękodzielnicze. Maluchy są bardzo dumne ze swoich dzieł. Dzieci mają także dostęp do księgozbioru - oglądają, wypożyczają i opowiadają sobie historyjki z przeczytanych przez rodziców książeczek.

Już od dawna w każdy czwartek po południu w bibliotece spotykają się panie z grupy 60+ - „Aktywne Seniorki”. Wykonujemy, pod opieką pani Edyty, różnorodne rzeczy rękodzielnicze w zależności od potrzeb i pory roku. Są to piękne stroiki, palmy, pisanki, bombki. Najwięcej czasu poświęcamy na ozdabianie drewnianych pudełek, puzderek, medalionów metodą decoupage. Ostatnio wykonywałyśmy obrazy na drewnie techniką mixmediową. Swoją twórczość prezentujemy w bibliotece, a ostatnio również w sali

„Aktywnych Seniorok CIS” w tzw. starej szkole - cieszymy się, że mamy taką salę do swojej dyspozycji! Te prace prezentowane były także na kiermaszu wielkanocnym zorganizowanym przez GOKSiR w Niedzwicy Dużej.

Poza zajęciami z panią Edytą włączamy się w projekty organizowane przez panią Krystynę Roman - prezes CIS. Wszystkie te działania przynoszą nam zadowolenie i efekty. Nie ukrywamy, że najbardziej szczęśliwe jesteśmy, my Seniorki. Aktywnie spędzamy czas wolny i zapominamy o troskach dnia codziennego oraz dolegliwościach związanych z naszym wiekiem. Atmosfera, która panuje na warsztatach powoduje, że liczba uczestników stale rośnie.

„Aktywne Seniorki CIS”
z Krężnicy Jarej

Kolędowanie w Krężnicy Jarej

6 stycznia 2024 roku w sali „Aktywnych Seniorok CIS” w budynku starej szkoły w Krężnicy Jarej spotkali się miłośnicy kolęd. Mimo mrozu i padającego śniegu, na kolędowaniu zgromadziło się ponad dwadzieścia osób, w tym kilka spoza naszej parafii, m.in. z okolic Garbowa. Dziękuję bardzo za przybycie, mimo niesprzyjającej pogody! Serdeczne podziękowania kieruję do Pana Sławka (dawnego parafianina krężnickiego), który ubarwił nasz śpiew grą na akordeonie. Dwie godziny upłynęły bardzo szybko na śpiewaniu pięknych kolęd przy kawie, herbacie i słodkim poczęstunku. W międzyczasie też była chwila na rozmowy.

Dziękuję wszystkim kolędującym, którzy wzorem Trzech Króli przybyli do nas, i to z darami, czyli

z wielką chęcią śpiewania i słodkim „co nieco”. Do zobaczenia za rok na kolejnym kolędowaniu.

Krystyna Roman
Stowarzyszenie CIS

Zimowe lektury w bibliotece

Tęga zima nastąpiła - mróz i śnieg, jak za dawnych lat, tym bardziej czekamy na cieplejsze dni. W oczekiwaniu na wiosnę pomocną będzie z pewnością dobra lektura - a tych w naszej bibliotece nie brakuje.

Dla dzieci i młodzieży mamy kolejne tomy z serii *Magiczne drzewo* Andrzeja Maleszki pt. **Zaginiona para, Stwór i Porwanie**. Seria dotyczy tytułowego magicznego drzewa - starego dębu, który został powalony przez burzę. Z jego drewna produkowane są kolejne przedmioty, które mają magiczne właściwości.

Detektyw Wróbel i struty dziób, to kolejny tom autorstwa Adama Wajraka - ekologa i dziennikarza, przybliżający dzieciom temat ochrony przyrody i ekologii w zabawnej, komiksowej formie.

Miłośnicy sportu z pewnością znajdą coś dla siebie:

- Jimmy Burns - **Maradona**: biografia jednego z najsłynniejszych piłkarzy w historii światowego futbolu,
- Zlatan Ibrahimović - **Ja, Ibra. Moja historia**: biografia piłkarza spisana przez autora kryminałów Davida Lagercrantza (*Co nas nie zabije, Mężczyzna, który gonii swój cień, Ta, która musi umrzeć*),
- Jacek Sarzała - **Haaland. Norweski terminator**: historia sympatycznego olbrzyma z kitką, nazwanego terminatorem przez swą skuteczność w strzelaniu goli,
- Bartłomiej Rabij - **Podcięte skrzydła kanarka. Blaski i cienie brazylijskiego futbolu**: reportaż.

Pozostałe biografie:

- Iwona Kienzler - **Harry. Książę niepokorny**: opowieść biograficzna o młodszym synu angielskiego króla Karola i Diany, określanym mianem czarnej owcy rodu Windsorów,
- Anna Lisiecka - **Będę sławny, będę bogaty. Opowieść o Bogusławie Kaczyńskim**: autorka przez lata przyjaźniła się z bohaterem tej fascynującej książki, wielu z nas z pewnością o operze pierwszy raz słyszało dzięki temu charyzmatycznemu presenterowi,
- Humphrey Carpenter - **J.R.R. Tolkien. Biografia**: książka o jednym z największych pisarzy świata, który jako autor powieści *Władca Pierścieni* oraz *Hobbit* spopularyzował literaturę fantasy, w czym na pewno pomogły ekranizacje Petera Jacksona; obraz skromnego profesora filologii klasycznej i literatury staroangielskiej Uniwersytetu Oxford; był trzykrotnie nominowany do literackiej nagrody Nobla (w latach: 1961, 1967, 1969), lecz jego kandydatura została odrzucona ze względu na brak umiejętności opowiadania historii. Jakże się myliła Akademia w ocenie pisarza...

Książki z humorem:

- Marta Kisiel - **Wtem denat**: w powieści odbywają się „warsztaty survivalowo-literackie” - wiadomo, że absurd ściga się z humorem, a przy tym tytułowy denat... będzie się działo,
- Alek Rogoziński - **Zabójczy kulig**: szóstka dawnych przyjaciół spotyka się w Zakopanem na zabójczym kuligu; kolejna powieść kryminalna z dużą dawką humoru Rogozińskiego,
- Maryla Szymczkova - **Śmierć na Wenecji**: duet

autorski kryjący się pod pseudonimem Szymczkovej - czyli Jacek Dehnel (autor znakomitych książek *Lala, Balzakiana, Młodszy księgowy* czy *Matka Makryna*) oraz Piotr Tarczyński stworzyli cykl powieści kryminalnych osadzonych w realiach Krakowa z przełomu XIX. i XX. wieku pt. *Profesorowa Szczupaczyńska Zofia*; to już piąta książka wydana w tym cyklu, poprzednie tytuły: *Tajemnica domu Helclów, Rozdarta zasłona, Seans w Domu Egipskim, Złoty róg* - to znakomita rozrywka oraz przykład powieści z kluczem, albowiem na kartach książki przywołane zostały postacie autentyczne - Tadeusz Boy-Żeleński, Jan Matejko, Henryk Sienkiewicz, czy bohater Wesela Wyspiańskiego - Lucjan Rydel.

- Iwona Banach - **Białe święta, zimny trup**: niezniszczalna choinka (z... ostrzy pił i gwoździ), rodzinna impreza (ze znalezionym trupem w tle) oraz grasujący w okolicy wilkołak; komedia kryminalna dla tych, którzy lubią pośmiać się przy lekturze; inne tytuły dostępne w bibliotece: *Do zakopania jeden trup, Niedaleko pada trup od denata, Głodnemu trup na myśli, Stara zbrodnia nie rdzewieje*.

Kryminały:

- Remigiusz Mróz wciąż pisze i wydaje kolejne książki
- **Świata w popiołach** to 5 tom serii Seweryn Zaorski, poprzednie tytuły: *Listy z za grobu, Głosy z zaświatów, Szepty spoza nicości, Obrazy z przeszłości*,
- Charlotte Link, autorka poczytnych u nas kryminałów (*Lisia dolina, Ostatni ślad, Drugie dziecko, Oszukana* - mamy w bibliotece 20 tytułów jej książek) wydała najnowszą książkę **Samotna noc**,
- Marek Stelar - **Sekta i Głębia**: kolejne tomy nawiązujące do pierwszej części *Blizny* o nadkomisarzu Tomaszu Rędzi ze szczecińskiej Komendy Policji,
- Mieczysław Gorzka - **Ostatni świt**: kto zna prozę autora, np. *Polowanie na psy, Martwy sad, Poszukiwacz zwłok, Lilie*, wie, że będzie krwawo i strasznie.

Książki dla młodych czytelniczek:

- Aleksandra Negrońska jest autorką cyklu *Students*, na który składają się tytuły: **Clone, Different, Identical, Unique** - środowisko studentów, przyjaźnie, miłości oraz siła rodzinnych więzi.

Powieści obyczajowe, romans:

- Kate Morton - ***Strażnik tajemnic***: angielska prowincja, mroczne tajemnice, okrutna zbrodnia, niewyjaśniona zagadka z przeszłości; książki autorki dostępne w naszej bibliotece (*Tajemnica domu Turnerów*, *Zapomniany ogród*, *Dom w Riverton*) nawiązują do *Wichrowych Wzgórz* Emily Jane Brontë; to gotyckie, mroczne, melancholijne, osnute tajemnicą piękne obrazy literackie,
- Magdalena Kordel - ***Świąteczko w oknie***: wzruszająca, pełna emocji i nadziei historia o sile przyjaźni i rodziny,
- Grażyna Mączkowska - ***Turkawki***: mała Kazia wychowała się w PGR-ze, jej ojciec pił, matka chorowała

na depresję; nic dziwnego, że dziewczynka postanowiła wszystko zmienić w swym dorosłym życiu; książka o trudach życia i poszukiwaniu swojej życiowej drogi.

- Magdalena Witkiewicz - ***Zima w Małej Przytulnej***: to kolejna po *Perfumerii na rozstaju dróg* i *Zielarnia pod starym dębem* książka o mieszkańcach uroczego miasteczka; pani Magdalena pisze piękne, ciepłe i optymistyczne książki - zawsze polecam.

Zapraszamy do naszych bibliotek - ciekawych lektur na pewno nie zabraknie!

Marzena Boryga

Gminna Biblioteka Publiczna w Niedzwicy Dużej

Co słyhać w bibliotece?

Cześć, mam na imię Bogumił i zazwyczaj opowiadam Wam o książkach, które dopiero trafiają na biblioteczne półki. Tym razem postanowiłem wspomnieć o książkach – weterankach. Wiele z nich zostało wydanych kilka lub kilkanaście lat temu. Są zatem w moim wieku lub nawet starsze i zasługują na uwagę, gdyż ich tematyka jest nadal aktualna. Zacznę od serii książeczek o **Przygodach Fenka**. Moja mama powiedziała, że są bardzo wartościowe i mądre, a ja twierdzę, że można się z nich dowiedzieć wielu praktycznych rzeczy, np. jak segregować śmieci, dlaczego warto znać swój adres i komu to potrzebne oraz dlaczego warto chodzić do dentysty. Dodatkowo na każdej stronie są pytania, dzięki czemu można sprawdzić także swoją pamięć i wydajność szarych komórek.

Gdy byłem młodszy to przeczytałem wszystkie przygody myszki Precelki Agaty Widzowskiej-Pasiak (***Myszka Precelka nie umie się dzielić***, ***Myszka Precelka szuka przyjaciela***, ***Myszka Precelka się nie nudzi***). To zabawne historie małego gryzonia, który mieszka razem ze swoją dużą rodziną w bibliotece, gdzie jest tysiące szepczących książek, bibliotekarka pani Doda i kot Animurmu. Chciecie się dowiedzieć, jak dużą rodzinę ma Precelka i co robi w bibliotece? Koniecznie przeczytajcie wszystkie jej przygody.

Jeśli szukacie książki, która bawiła moich rodziców i nadal jest super to polecam najlepsze historie

z różnych zakątków świata z cyklu „**Cała Polska czyta dzieciom**”. Ta 23-częściowa seria rozpoczyna się od przygód **Emila ze Smalandii** i **Lotty z ulicy Awanturników** szwedzkiej pisarki Astrid Lindgren. Mój ulubieniec Emil ma jeszcze gorzej przekichane niż ja. Podziwiam go za odwagę, upór, kreatywność, pomysłowość i talent do wpadania w mega tarapaty. Jego pomysły naprawdę zasługują na wielki szacun, szkoda tylko, że dorośli tego nie doceniają.

Byłbym zapomniał o **Franklinie** autorki Paulette Bourgeois. Jeśli nie wiecie kim jest, to koniecznie musicie go poznać i się z nim zaprzyjaźnić. Ten żółwik znany jest na całym świecie, a jego przygody zekranizowano w postaci animowanej bajki. W bibliotece można znaleźć kilkadziesiąt książeczek z jego przygodami, a niektóre z nich mają bardzo duże litery, aby ułatwić samodzielne czytanie.

Na prawdziwych twardzieli czeka seria **Szkoła przy cmentarzu** - Toma Stone'a. To kilkanaście mrozących krew w żyłach opowieści dla małych fanów horrorów. Akcja rozgrywa się w pewnym miasteczku, w którym dzieją się dziwne rzeczy.

Miłośniczki brokatu i różu chętnie poznają cały cykl opowiadań o księżniczkach z serii **Klub Tiary** Vivian French. Pastelowe okładki, dziewczynskie tematy - to po prostu dobre dla moich koleżanek, które z pewnością lubią bale, przyjęcia, diamenty i królewskie stroje.

Dla wszystkich ciekawych świata i nieustannie szukających odpowiedzi na liczne pytania polecam serię **Ciekawe dlaczego?**. Każda z nich poświęcona jest innemu zagadnieniu, w przystępny i zrozumiały sposób objaśnia zagadki świata kultury, nauki i przyrody. Dużo ciekawostek i ogrom ilustracji z pewnością zadowolą spragnionych wiedzy młodych odkrywców świata.

Zapraszam Was do biblioteki w Niedzwicy Kościelnej i oczywiście innych bibliotek w naszej gminie. Odkrywajcie super przygody, poznawajcie nowych bohaterów, dowiadujcie się ciekawych rzeczy i przeganiajcie nudę pasjonującą lekturą. Przypominam godziny otwarcia filii w Niedzwicy Kościelnej: poniedziałek i piątek 9 – 17, wtorek i czwartek 9 – 16.

Do zacytowania

Zajęcia świąteczne w bibliotece w Strzeszkowicach Dużych

Wśród świątecznych dekoracji uczniowie klasy drugiej wzięli udział w ostatnich już w tym roku zajęciach w bibliotece w Strzeszkowicach Dużych. Na warsztatach świątecznych dzieci własnoręcznie wykonały eko-choinki z rolek po papierze toaletowym, bibuły, folii aluminiowej, szyszek i innych przygotowanych dla nich materiałów. Podczas tworzenia porozmawialiśmy o historii i pochodzeniu tradycji ubierania choinki. Porównywaliśmy dawne i współczesne sposoby przystrojania drzewka, tradycje świąteczne oraz przesady i wierzenia związane z tymi pięknymi świętami. Dzieci wzięły również udział w dyskusji na temat świątecznego materializmu. Podzieliły się swoimi przemyśleniami o tym, że każdy z nas może być świętym Mikołajem i podarować nie tylko ładnie zapakowany prezent,

ale także coś wyjątkowego, co nie mieści się w żadnym pudełku czy opakowaniu – dobry uczynek, bądź miły gest, które potrafią przynieść więcej radości i otuchy niż rzeczy materialne.

Świąteczni goście zobowiązali się do spełnienia w te święta chociaż jednego dobrego uczynku. Mam nadzieję, że im się to uda! Do czego także gorąco zachęcam każdego z nas...
Wesołych Świąt i dobrego Nowego Roku!!!

życzy *Izabela Kokowicz*
Filia Biblioteczna
w Strzeszkowicach Dużych

Regionalia w bibliotece

Każda biblioteka publiczna ma zbiory regionalne - publikacje nawiązujące do swojego regionu osobą autora, bądź tematyką. Zbiory regionalne niedzwickich bibliotek wzbogaciły się o kolejną pozycję z poezji, która w kulturze zajmuje dość szczególne miejsce. Wszystkich miłośników takiej literatury zapraszamy po drugi tomik wierszy napisanych przez lokalną poetkę panią Zofię Grudzień "Nić babiego lata".

Niść babiego lata jest kolekcją najpiękniejszych doznań, wspomnień i emocji przedstawionych w bardzo przystępny sposób. Czytając wiersze z zaskoczeniem odkryjemy ile w nich odnajdziemy siebie, swoich wspomnień i przeżyć.

W zbiorach regionalnych biblioteki znajdziemy także poezje pana Stanisława Fryca, pani Janiny Bogumiły Głąbowej oraz **Okrucy codzienności: Antologia niedzwickich poetów**.

Można wypożyczyć zbiór opowiadań niedzwickich autorów pt. **Podróż w czasoprzestrzeni**, a także książkę pani Ilony Dąbrowskiej **Pacjent Zero**: wywiad-rzeka z Justyną Polaczek. Od autora Pawła Pawłowskiego otrzymaliśmy publikację **Szkoła Powszechna w Kolonii Warszawskiej w latach 1917-1944**, a od pani Krystyny Roman książkę **Dziesięciolecie Izby Regionalnej w Krężnicy Jarej**.

Polecamy książki pani Janiny Bogumiły Głąbowej **Zwołała nas pieśń: Monografia Zespołu Śpiewaczego z Niedzwicy Kościelnej, Rys historyczny poczty w Niedzwicy Kościelnej, Dzieje i losy ludzi wsi Niedzwica Kościelna w okresie międzywojennym, Tam gdzie serce i pamięć żywych, Obrzędy i zwyczaje w Niedzwicy Kościelnej, Kultura i Tradycja Niedzwicy Kościelnej**. O swojej miejscowości napisał także pan Andrzej Pastusiak - **Niedzwica Kościelna widziana moimi oczami**.

Warto sięgnąć po książkę naszej niedzwickiej regionalistki pani Magdaleny Kosidło- **Cmentarze wojenne z I wojny światowej w gminie Niedzwica**

Duża, a także po publikacje pod jej redakcją: **Gmina Niedzwica Duża w latach 1990-2020, Zarys monografii Szkoły Podstawowej w Niedzwicy Dużej**.

Dla miłośników historii mamy cykl **Zeszytów Niedzwickich** wydanych przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Niedzwickiej.

Z biblioteką w Niedzwicy Dużej nawiązała kontakt pani Irene Sturm (z domu Bielińska), nasza krajanka pochodząca z Lublina, przez pewien czas pracująca na kolei w Niedzwicy Dużej, która w 1991 roku wyjechała i nadal mieszka w USA. Od autorki otrzymaliśmy książki: **Przypadek zrządził, Niebieski Bluszcz, Na przekór losu**, a także **O prastarym grodzie Lublinie przez pory roku i inne wieści, O Lublinie i nie tylko przez rok cały** i najnowszą **Malachitowy bursztyn**.

Warto także wspomnieć o publikacji Anny Łosowskiej pt. **Wierny syn ojczyzny naszej: ksiądz prałat Jan Poddębniak**. Ksiądz Poddębniak od 1946 do 1955 roku był proboszczem a wcześniej wikariuszem w Parafii pw św. Bartłomieja Apostoła w Niedzwicy Kościelnej. Z Niedzwicą Dużą związany był autor publikacji wydanej w 2020 roku pt. **Absolwenci szkół lotniczych: Dęblin - Radom 1927 X - 2017 XII**, Ludwik Julian Pawlik.

Spotkanie wigilijne – „Akcja kolacja”

Spotkać się, porozmawiać i posłuchać drugiej osoby - to niezwykle cenne rzeczy w dzisiejszych czasach. 20 grudnia udało się zorganizować spotkanie wigilijne dla seniorów, którym właśnie takich spotkań i rozmów najbardziej brakuje. Spotkanie było możliwe dzięki realizacji projektu "Akcja kolacja" finansowanego przez Fundację Biedronki. Wydarzenie przygotowane zostało przez niedzwickie organizacje: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych, Ośrodek Pomocy Społecznej oraz GOKSiR. Adresowane było do mieszkańców gminy Niedzwica Duża. Wójt gminy Ryszard Golec oraz przedstawiciele organizatorów – Marcin Pastuszak, Agnieszka Dziekanowska, Izabela Mazurek – złożyli uczestnikom spotkania świąteczne życzenia. Zbigniew Drązkowski z Fundacji „Między nami” przeczytał fragment ewangelii, natomiast ks. Marek Hawrylak odmówił modlitwę, a także przybliżył

historię szopki betlejemskiej. I wreszcie nadszedł ten najpiękniejszy moment - dzielenie się opłatkiem. Można było wówczas usłyszeć wiele ciepłych i życzliwych słów. Nie byłoby wigilii bez tradycyjnych potraw – na stole pojawił się m.in. barszcz z uszkami, pierogi z kapustą i śledzie.

A jeśli wigilia, to i kołody - o oprawę muzyczną zadbała Kapela „Swojacy”. Do śpiewu chętnie przyłączyli się wszyscy obecni, korzystając z przygotowanych wcześniej śpiewników. Uczestnicy otrzymali również upominki i tym miłym akcentem zakończono wigilijne spotkanie.

Za pomoc organizacyjną dziękujemy wolontariuszkom GOKSiR : Zuzannie Kurzynie i Natalii Mendel.

SWIS, GOKSiR

“Rękodzielnicze Eli”

26 stycznia w GOKSiR odbyły się **warsztaty wytrawiania miedzi**. Uczestnicy wykonali obrazki na ścianę i zawieszki. Aby powstał oczekiwany efekt było sporo pracy. Najpierw wycinanie kształtów i nanoszenie wzoru. Następnie trawienie w roztworze chemicznym, a po wyjęciu z płynu szlifowanie i oksydowanie - i znowu szlifowanie. Na koniec powstały cudowne wzory i grafiki.

Planowane warsztaty wiosenne:

- **anioł domowy ze sklejk**

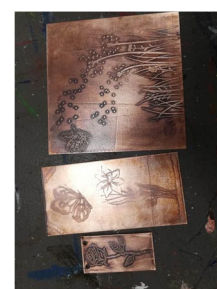
08.03.2024 r., godz.17.00 - koszt 40 zł,

- **jajko z masami i efektem bursztynu na nóżce**

22.03.2024 r., godz.17.00 - koszt 50 zł.

Zapisy na warsztaty pod numerem tel. 660 410 578.

Fotorelację z warsztatów można zobaczyć na naszej stronie internetowej oraz Facebooku.

Gdzie i o czym rozmawialiśmy w Pogadalni?

Śmiech i łzy, emocje, przemyślenia i wspomnienia, wyjazdy, ale przede wszystkim – niesamowite spotkania z ludźmi. Ostatnie miesiące w Pogadalni wypełnione były różnorodnymi tematami, ale też i ciekawymi wydarzeniami.

Pogadalia na... Wyspie!

Rozmowa na temat systemu emerytalnego w Polsce zorganizowana została w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, na zaproszenie Marcina Pastuszaka – dziekana wydziału Administracja.

Podczas tego spotkania zdania podzielone były najbardziej w kwestii wieku, w jakim powinniśmy przechodzić na emeryturę. A rozpiętość była dość imponująca – od 45 do 60 lat i dało się zauważyć, że im młodsza osoba, tym niższy wiek emerytalny sugerowała. Pojawił się też pomysł, aby wiek emerytalny był uzależniony od konkretnego zawodu, jednak wtedy część osób mogłaby czuć się dyskryminowana.

Wyobrażenie sobie siebie na emeryturze nie napawało rozmówców optymizmem. Pojawiły się obawy związane przede wszystkim z wysokością otrzymywanego świadczenia, lęk przed samotnością, czy po prostu nuda. Z drugiej strony mówiono także o różnych planach na działania w czasie emerytury.

Poruszone zostało zagadnienie „silver tsunami”. Jest to określenie skali, jaką lada chwila w populacji będą stanowić seniorzy. Rozmówcy porównywali także polski system emerytalny z rozwiązaniami wykorzystywanymi w innych krajach, chętnie opowiadali o swoich doświadczeniach i obserwacjach, na przykład z Anglii.

Pogadalia w roli eksperta

19 grudnia miało miejsce seminarium on-line, podsumowujące projekt Fundacji Dom Pokoju pt. „Spotkajmy się. Wszystko zaczyna się od rozmowy”. W wydarzeniu tym udział wzięła jedna z naszych fasilitatorek – Dominika Lipowska. W rozmowie poruszono kilka aspektów, m.in. jak działa dialog

w praktyce, jak dialog przekłada się na wzmacnianie wspólnoty, jak wykorzystać dialog w procesie deradykalizacji, ale zastanawiano się też nad tym, czy dialog zawsze jest możliwy. Seminarium skierowane było głównie do osób związanych z pracą samorządową, jednak skorzystać mógł każdy, kto jest zainteresowany tą tematyką.

Pogadalia w Krężnicy Jarej

Cyklicznymi stały się spotkania także w Krężnicy Jarej – ostatnim poruszonym tam tematem był karnawał, a konkretnie zwyczaje karnawałowe.

Uczestniczki spotkania wspominały dawne zabawy i bale – te drugie częściej organizowane w miastach. Sporo czasu i kreatywności wymagały już same przygotowania (nie było takiego wyboru strojów i dodatków jak dzisiaj). Na wsi karnawałowe imprezy często połączone były ze zbiórką pieniędzy, np. na budowę szkoły. Kiedyś ludzie czekali na ten karnawałowy czas, bo wtedy można było się spotykać z innymi, bawić się, najeść do syta, nareszcie była jakaś rozrywka.

Ale karnawał to nie tylko bale – to również jasełka, kuligi, a także kusak czy piórnica. Kusak był zakończeniem karnawału, tzw. ostatkami. Chłopcy przebierali się wtedy w stare ubrania i smolili dziewczyny sadzą (to zwyczaj zwany smoluchem).

Zwyczaj piórni opisuje pani Krystyna Roman – *otóż w długie, zimowe wieczory, w jednym domu, zbierali się sąsiedzi – panie w oddzielnej izbie darty, rozdzielają pióra, śpiewając przy tym różne pieśni. Panowie w drugiej izbie najczęściej grywali w karty... Jeśli wśród zebranych były osoby muzykujące, to po skończeniu pracy niejednokrotnie organizowano potańcówkę.*

Rozmowy w Krężnicy odbywają się w budynku „starej szkoły” na zaproszenie Stowarzyszenia CIS.

Pogadalia w Niedrzwicy Dużej

Styczeniowe spotkanie w Pogadalni w Niedrzwicy Dużej było jedną z tych rozmów, które wzbudzają najwięcej emocji. Nic w tym dziwnego – temat śmierci przez wielu uznawany jest wręcz za tabu. O zmarłych się nie rozmawia, a jeśli już to wspominać powinniśmy wyłącznie dobre zdarzenia...

Temat własnej śmierci czy najbliższych osób często budzi niepokój, więc po co o tym rozmawiać? Jednak rozmowa, również na trudne tematy, oprócz tego, że oswaja nas z nimi, to dodatkowo daje możliwość oczyszczenia umysłu z nadmiernych emocji. Gdy jesteśmy wysłuchani, możemy zdjąć z siebie chociaż odrobinę ciężaru, który w nas tkwi. Może się okazać, że ktoś przeżywa podobnie i myśli tak samo.

Śmierć to temat trudny, bardzo szeroki – pozostało wiele nieporuszonych wątków, na przykład kwestia pogrzebów; czego oczekujemy od innych, gdy straciliśmy kogoś bliskiego? Jak myśli o śmierci mogą wpływać na nasze życie?

W tej rozmowie uczestniczyła Bernadetta Węglińska-Korzan – psycholożka i terapeutka terapii skoncentrowanej na rozwiązaniach.

Nieustannie zapraszamy do Pogadalni każdą osobę, która ma ochotę porozmawiać, posłuchać i być wysłuchaną. Spotkania w Niedzwicy Dużej odbywają się w drugi wtorek miesiąca w budynku dworca PKP. Przypominamy, że każdy z Państwa może zgłosić propozycję tematu, który mógłby być poruszony w Pogadalni, a także zaprosić Pogadalnę do swojej miejscowości.

Propozycje można zgłaszać telefonicznie (pod numerem telefonu 81 517 51 59 lub 660 410 578) oraz drogą mailową (gokniedzwica@gmail.com). Więcej szczegółów na stronie internetowej GOKSiR.

*Pogadania,
GOKSiR*

Kraj pełen dziwnych zawodów, ogrodów zen, porządku i życzliwości

19 stycznia 2024 r. w GOKSiR odbył się wernisaż wystawy fotografii pt. „Japonia”. Zdjęcia, autorstwa Katarzyny i Sebastiana Wiśniewskich, powstały latem ubiegłego roku podczas ich kilkunastodniowej podróży po tym niezwykłym kraju. Z bagażem podręcznym, japońską kartą SIM oraz wykupionym karnetem na przejazdy koleją japońską i atrakcje turystyczne w promocyjnych cenach – tak Kasia i Sebastian zwiedzali Japonię. Tokyo, Kamakura, Hakone, Kanazawa, Kioto, Nara, Hiroszima, Himeji, Osaka – to miejsca, które odwiedzili. Podróżowali głównie pociągami – i okazuje się, że kolejki w godzinach szczytów stojące wężykiem to wcale nie mit! Na swojej drodze nieraz spotkali pomocnych Japończyków, którzy wskazywali im drogę czy objaśniali np. w jakiej kolejności jeść zamówione dania... Japonia zachwyca pięknymi ogrodami zen i świątyniami,

ale i zaskakuje dziwnymi zawodami – dziwnymi dla nas, bo dla Japończyków mężczyzna stojący z workiem na śmieci (np. przy wyjściu z pociągu) jest normą!

Niewątpliwie był to wieczór pełen ciekawostek i pobudzania zmysłów – japoński klimat świetnych opowieści i zdjęć dopełniło sushi przygotowane przez Renatę Gawryluk-Juszkę. Niespodzianką był również utwór „Dziś do Ciebie przyjść nie mogę” wykonany prawie po japońsku przez zespół „Prosto z pola” oraz publiczność, której serdecznie dziękujemy za tak liczne przybycie.

Za pomoc w przygotowaniu wernisażu oraz fotografowaniu wydarzenia dziękujemy wolontariuszkom – Zuzannie Kurzynie oraz Julii Smoleń.

Fotografie można oglądać na sali kolumnowej GOKSiR przy ul. Lubelskiej 10 w Niedzwicy Dużej, do końca lutego 2024 r. Sushi nie zostało.

Całkiem żartem i muzycznie w GOKSiR

„Pół żartem, pół serio”/„Całkiem żartem”/„Śmiech na sali” – organizatorzy nie mogli zdecydować się na tytuł koncertu noworocznego. Więc zaproponowali trzy. Publiczność mogła sobie wybrać tytuł, który najbardziej jej odpowiadał. Takie rzeczy tylko w GOKSiR! I tylko przy okazji imprezy z piosenkami kabaretowymi i z filmów komediowych. Oprócz utworów muzycznych, na scenie było sporo żartów, tańców (to takie ładne określenie na bardziej lub mniej skoordynowaną i widowiskową choreografię), wybuchów śmiechu oraz... próśb o podwyżki. Koncert

– w wykonaniu „Niedzwickich artystów” – odbył się 7 stycznia 2024 r.

Serdecznie dziękujemy wszystkim osobom, które wzięły udział w tym wydarzeniu i wsparły jego organizację! Lista artystów, którzy wystąpili w koncercie dostępna jest na stronie KONCERT "NIEDZWICKICH ARTYSTÓW" - PODZIĘKOWANIE - Aktualności - Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Niedzwicy Dużej (niedzwicaduza.pl) i na profilu GOKSiR na FB.

GOKSiR

Kiermasze świąteczne w GOKSiR

Niedzielę poprzedzającą Wigilię Świąt Bożego Narodzenia GOKSiR wypełniła atmosfera radosnego oczekiwania na święta – odbył się Kiermasz Bożonarodzeniowy. Wydarzenie to od lat wpisane jest w kalendarz wydarzeń kulturalnych gminy. Na stoiskach z rękodziełem i wypiekami zaprezentowały się placówki oświaty z terenu naszej gminy: Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Czótnach, Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Mariance, Szkoła Podstawowa im. Bohaterów 7. Kołobrzeskiego Pułku Piechoty w Niedzwicy Dużej oraz Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Załuczu. Nie zabrakło również Kół Gospodyń Wiejskich z Krężnicy Jarej, Niedzwicy Dużej, Strzeszkowic, Majdanu Borzechowskiego, a także Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Wsi Strzeszkowice.

Na scenie sali widowiskowej można było zobaczyć program artystyczny w wykonaniu wielu artystów - małych, większych oraz tych całkiem dorosłych. Byli to:

- uczniowie klas I i II ze Szkoły Podstawowej im. ks. Stanisława Konarskiego w Niedzwicy Kościelnej, przygotowanych przez Monikę Dziekanowską i Annę Kałdonek,
- uczniowie klas I-VI ze Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Czótnach, przygotowani przez Ewelinę Janczarek i Annę Nowak,
- Orkiestra Dęta OSP Niedzwica Duża pod batutą Bogusława Wróblewskiego,
- Dorota Socha z Niedzwicy Dużej kształcąca się wokalnie w Niepublicznym Ognisku Muzycznym

„Akademia Talentów” w Niedzwicy Dużej,

- Grupa 5-latków oraz Zespół „Małe Niedzwiczaki”, w którego składzie są przedszkolaki oraz absolwenci z Przedszkola w Niedzwicy Kościelnej pod kierunkiem Moniki Chrzanowskiej,
- grupa tancerek tańca nowoczesnego MODERN JAZZ z GOKSiR pod kierunkiem Weroniki Wójtowicz,
- Zespół Śpiewaczy „Krajka” pod kierunkiem Wiesława Brzózki.

Rozstrzygnięto też konkurs plastyczny na najpiękniejszą szopkę bożonarodzeniową. Wyniki konkursu opublikowane są na stronie internetowej www.goksir.niedzwicaduza.pl. Dziękujemy wszystkim uczestnikom występującym, sprzedającym i osobom, które przybyły na nasze wydarzenie.

**Zapraszamy na Kiermasz Wielkanocny,
który odbędzie się 17 marca
w godzinach 9:00-13:00
w sali widowiskowej GOKSiR.**

„Ecce homo” - oto człowiek...

Zapraszamy mieszkańców gminy Niedzwica Duża do włączenia się w organizację kolejnego **spotkania pt. „Drabina do nieba”**. W poprzednich edycjach skupialiśmy się na tematyce cierpienia, przebaczenia, wdzięczności. W tym roku motywem przewodnim będzie: **rozumienie drugiego człowieka**.

„Ecce homo” - te słowa miał wypowiedzieć Piłat ukazujący Chrystusa ludowi żydowskiemu. Kim jest dla mnie drugi człowiek? Jak go postrzegam? Czy można zrozumieć drugą osobę, mimo odmiennego punktu

widzenia, wyznawanych wartości? Czy jest granica między akceptacją a zrozumieniem?

Zachęcamy Państwa do podzielenia się swoimi refleksjami na ten temat – w formie wierszy, prozy, esejów. Zainteresowane osoby prosimy o kontakt do 4 marca 2024 r. Państwa twórczość zaprezentowana zostanie (w całości lub we fragmentach) podczas spotkania „Drabina do nieba”, które odbędzie się 10 marca o godzinie 15:00 w sali widowiskowej GOKSiR.

MISTERIUM MĘKI PAŃSKIEJ

17 marca
godz. 18:00
GOKSiR

ul. Lubelska 10

Serdecznie zapraszamy na Misterium Męki Pańskiej, które ukazuje opisanego w Biblii wydarzenia Wielkiego Tygodnia. Charakter widowiska najlepiej oddaje łacińskie słowo „misterium” oznaczające „tajemnicę”. Jest ono wyjątkowym, duchowym doświadczeniem, które pozwala głębiej przeżyć wydarzenia związane z męką, śmiercią i zmartwychwstaniem Chrystusa, stanowiące podstawę naszej wiary.

Do obejrzenia spektaklu zapraszamy wszystkich, którzy pragną duchowo przeżyć ostatnie chwile ziemskiego życia Chrystusa.

Podaruj 1,5% podatku i wesprzyj potrzebujących z naszej gminy

Zapraszamy do udziału w kolejnej edycji „Akcji 1,5%”, zainicjowanej przez panią Dorotę Różyło. Pani Dorota będzie rozliczać Państwa PIT-y za darmo – w zamian za przekazanie 1,5% podatku na jedną z osób potrzebujących z terenu naszej gminy. **Akcja trwa od 15 lutego do 25 kwietnia 2024 roku.** W tym roku pani Dorota raz w tygodniu będzie pełniła dyżur w siedzibie GOKSiR przy ul. Lubelskiej, w czwartki w godzinach od 17:00 do 18:00. Kontakt do pani Doroty Różyło – nr tel.: 600 975 390.

Lista osób, którym można pomóc poprzez wpłatę 1,5%:

- **Kinga Bartoszcze** („1260 pomoc dla Kingi Bartoszcze”, KRS 0000382243, Fundacja Pomocy Dzieciom i Osobom Chorym „Kawałek Nieba”),
- **Martyna Kurek** („dla Martyny Kurek”, KRS 0000097900, „MATIO” Fundacja Pomocy Rodzinom i Chorym na Mukowiscydozę),
- **Weronika Przybycień** („649 pomoc dla Weroniki Przybycień”, KRS 0000382243, Fundacja Pomocy Dzieciom i Osobom Chorym „Kawałek Nieba”),
- **Mateusz Mianowany** („ZC 6940 Mateusz Mianowany, KRS 0000266644, Fundacja „Serce Dziecka”),
- **Piotr Łyjak** („15047 Łyjak Piotr, KRS 0000037904, Fundacja Dzieciom „Zdążyć z Pomocą”),
- **Robert Milewski** (KRS 0000318050, Robert Milewski, Towarzystwo Chorych na SM),
- **Zuzanna Płonka** („Pomoc dla Zuzi”; KRS 0000367755; Fundacja „Wstań”),
- **Bartłomiej Fac** („24399 Bartłomiej Fac”, KRS 0000037904, Fundacja Dzieciom „Zdążyć z Pomocą”),
- **Dominik Poleszak** („41205 Poleszak Dominik”, KRS 0000037904, Fundacja Dzieciom „Zdążyć z Pomocą”),
- **Jowita Bednarz** („Jowita Bednarz – wsparcie na rehabilitację”, KRS 0000812061, Fundacja Wstawaj Alicja)
- **Amelia Kowalczyk** („3829 Amelia Kowalczyk”; KRS 0000387207, Fundacja Serca dla Maluszka)
- **Kacper Łata** („0408831 Kacper”; KRS 0000396361, Fundacja Wstawaj Alicja)

W tym roku lista osób, którym można pomóc zwiększyła się – można wesprzeć również Kacpra Łatę. Kacper to 23-letni chłopak, który uwielbia sport i aktywny tryb życia. Niestety w ułamku sekundy utracił całą swoją dotychczasową, poukładaną codzienność, którą przy pomocy najbliższych próbuje odzyskać.

16 sierpnia 2023 roku Kacper spadł z wysokości około 5 metrów, doznał licznych złamań w obrębie kręgosłupa (złamanie kręgów Th10, Th12) wraz z porażeniem kończyn dolnych. Z energicznego, pełnego pasji mężczyzny stał się walczącym o życie i sprawność pacjentem jednego z lubelskich szpitali.

Z uwagi na doznanie licznych obrażeń ciała przeszedł wielogodzinną operację kręgosłupa. Przez kilka dni był utrzymywany w śpiączce i podłączony do respiratora. Miał problemy z oddychaniem, odmę płucną, liczne złamania żeber i mostka. Gdy jego stan się ustabilizował, mógł zostać przeniesiony do Kliniki Rehabilitacji.

Każdego dnia ciężką pracą stara się zbliżyć do wyznaczonego celu – powrotu do samodzielności, odzyskania dawnego zdrowia i życia. Przed nim bardzo długa droga do odzyskania pełnej sprawności – wielomiesięczna, kosztowna rehabilitacja. Szczególnie ważna jest w pierwszych miesiącach starań, gdy uraz jest jeszcze świeży, a rdzeń kręgowy regeneruje się po wypadku. Odzyskanie funkcji chodu jest możliwe poprzez kompensację, czyli zastąpienie funkcji sparaliżowanych mięśni innymi sprawnymi i pośrednio wznowienie funkcji niesprawnych.

Niestety jego pobyt w klinice dobiega końca. Kontynuowanie rehabilitacji jest niezbędne, a kwota, którą trzeba pokryć to 20 000 złotych miesięcznie. Kacper potrzebuje wielu takich miesięcy... Ponadto dostosowanie domu i zakup sprzętu rehabilitacyjnego.

„Dlatego z całego serca prosimy o wsparcie. Będziemy wdzięczni za każdą formę pomocy, darowiznę, każde udostępnienie tej zbiórki. Wasza pomoc jest dla nas niezmiernie cenna. Wiemy, że macie ogromne serca, które potrafią zdziałać cuda. Prosimy, podarujcie Kacprowi ten cud – marzymy, by mógł znów stanąć na nogi. – Rodzice Kacpra”

Wydawca: Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Niedzwicy Dużej, ul. Lubelska 10, 24-220 Niedzwica Duża, tel. 81 517-51-59, 660-410-578, e-mail: biuletyn.info@niedzwicaduza.pl, www.goksir.niedzwicaduza.pl

Skład i łamanie: GOKSiR

Druk i oprawa: Drukarnia Standruk, ul. Rapackiego 25, 20-150 Lublin, tel. 81 742-75-10, e-mail: info@standruk.com, www.standruk.com

Nakład: 2000 egzemplarzy

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania artykułów oraz do zmiany ich tytułów.